

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor
Hegyedévre	4 "
Helyben hátszó hordva:	
Egész évre	20 kor
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
szombat napok kivételével.

Hozzájárulás és kiadóhivatali:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszajuttatja
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Működésének és hirdetések
kiadóhivatalhoz intézendők.

Helyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, aug. 4

Éhezettett apácák.

A párisi „La Croix” című lapnak jelentik Besanconból:

»A hajlékukból kiűzött s most magánlakásban meghuzódott apácák már régóta nem ehetnek húst, mert nincs miből. Most meg kellett vonniok maguktól még a tejet is, úgy hogy csak kenyéren és vizen élnek.«

Az „Avenir de Loir-et-Cher” című lapnak pedig a következőket írják:

»Ruilléből jövök!

Képzelték maguknak a szerencsétlen apácák sorsát, kik számüzve keresnek menedéket, arczukon kétségbeesés, szorongás szívükben...

A szolgálókat elbocsátották. Valamennyinek dolgát a tanító nővérek végzik, egészen a kertti és istálló-munkákig. Naponta kétszer, néha háromszor esznek s vizet iszik a beteg is. Érkezésem előtti este mindnyájuk vacsorája összesen néhány darab burgonya volt...

És e siralmas helyzet csak rosszabbodhatik. Beszélnek, hogy a pommeraye-i anyaházban az előjárók sátrat verettek a szabad ég alatt s az erősebb szerveztetű apácák odakint alusznak. Annyi számüzött jön mindenfelől, hogy nemsokára még így is kevés lesz a hely.

Rövid idő alatt Ruillében, épp úgy mint másutt, beköszönt a nyomor...

Francia lapokból vettük át e híreket; nem hinnék őket, ha saját szemünkkel nem olvastuk volna.

Ez az a vallásos nép, melyből a kereszties hadseregek megindultak, hogy elvérezzenek az Üdvözítő keresztjéért? Ez az az erkölcsös nép, melynek történelmében a cluny-i zárda szerepel, mint az erkölcstelenség elleni harc kiinduló pontja? Ez az a lovagias nép, mely a nők iránti gyöngédségben elment a legmesszebb határokig?

Igen. Ez még mindig a régi francia nép. Ugyanaz az erőshitű, tiszta erkölcsű, lovagias nép, a minő volt, de épp oly közönyös is, mint volt. Elviselte XI. Lajos hóhérait, XIV. Lajos szeretőit, a rémuralom nyaktilóját, I. Napoleon katonai zsarnokságát, III. Napoleon szappanbörök-politikusait s jól érezte magát alattuk, épp úgy, mint IV. Henrik vagy Szent Lajos dicsősége alatt.

Épp úgy, mint a hogy a folyóvíz is háborítatlanul folytatja útját, akár büszke hadihajót ölelnek hullámai, akár a piac szemete ringatózik rajta.

Efféle piaci maradványok uszkálnak, kapálóznak most a francia nemzet élén. Az a nagy vihar felejtette itt őket, a mit forradalomnak nevezünk. Végigsöpörte az a világot s elpusztította úgy a feudális tákat, mint a jakobinusokat: a nagyobb akadályokat, melyek az emberiség haladását gátolták. De a gyors viharral kikerülték a csatornában elrejtőzött kisebb maradványok: az ultraliberálisok, ultraradikálisok, anarkisták és a sötétben bujkáló egyéb uri és nem uri fajtái. Ezek uszkálnak most felszinen s nem is olyan nagy csoda, ha uralkodnak. Ők csak szatócok a forradalom sansculotteihez

képest s a francziák ezeket is évekig kibirták!

Bármily szégyenletes legyen tehát az, hogy Franciaországban a jótékony angali hősnőit: apácákat, ártatlan nőket éhezettettek, ez nem vet foltot a nemzetre. A folt a kormányt és az őt támogató sajtót szarad, — de ki törődne velük sokáig? Elusznak, mint a hogy annyi szenny eluszott már a francia vizen s az mégis tiszta, üde maradt.

A gall kakasnak időnkint szüksége van egy kis szemétre.

Egy bosszanthatja a jóizlésű magyar embert: hogy akadnak magyar, vagy legalább magyarul nyomtatott lapok, a melyek a nőket éhezettető francia kormányt dicsérik.

Emlékezzünk csak vissza. Mikor Románia kiüzte az oláhvá lenni nem akaró vagy nem tudó zsidókat, Budapesten gyűjtést indítottak javukra, gőzmosódába kvártélyozták őket s a lapok versenyt szidták az embertelen Romániát. Mennyiben volt igazuk, az most mellékes.

Most Franciaország üz ki francia hazafiakat, honleányokat, éhezett gyenge nőket, kikergeszt mívelt férfiakat, kik mind javára, dicsőségére voltak a francia népnek. Hol van most ama lapok nagy humanizmusa? Sehol. Ott maradt a gőzmosódában.

Ha valamikor lezajlik a francia áradat, e szomorú történetnek egyik leg-szomorubb epizódja lesz, hogy a lovagias magyar nemzet sajtójának oly nagy része állt az inhumánus, fekete elfogultságban bujkáló Combes-kormány mellett.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZAJA.

A b a b a.

Írta: Maxim Andouin.

I.

Jean d'Escoubiac a vitéz tengerésztiszt, aki tizenöt havi campagne után tért vissza Chinából, még az igazak álmát aludta, amikor legénye, Pelo közműtrőz, heves ökölcsapásokkal dörömbölt ajtaján, úgy, hogy a tiszt felriadt.

Azt hitte, hogy legalább is tűz ütött ki; riadtan szökött ki ágyából és Pelot látta maga előtt, akinek papirokkal telitömött kosár volt a kezében.

— No ficzkó mi lesz itt?

— Bocsásson meg, hadnagy ur; a leveleit hozom, amint parancsolta.

— Jól van... tedd az asztalra... teringettét, hát ez micsoda halom?

A fiatalember gyorsan felöltözött, azután hozzá fogott levelei felbontásához.

Az úrlapokat, folyóiratokat, annonszokat olvasatlanul dobta a papiroskosárba, hogy megkönnyítse a munkáját. Egyszerre megpillantott egy impozáns, pergament papírra írott, hatalmas címeres pecsétetes levelet, amely gróf Josephin d'Escoubiac urnak volt címezve, rue de Varannes, Párizs.

Csakhogy Josephin d'Escoubiac gróf a hadnagy atyja, volt aki már két év előtt elköltözött az élők sorából. Kíváncsian bontotta fel Jean a levelet és olvasta:

Kedves rokon!

Érzem, hogy a napjaim meg vannak számlálva s ezért arra kérem, vegyen le rólam egy nagy terhet, mielőtt meghalnék. Egy árva rokonomat vettem magamhoz s nagy bánatomra lenne, ha őt egyedül, támasz nélkül kellene itt hagyni. — A szegény gyermek — mert ez a lányka még gyermek — nem lesz önnek nagy terhére; némi vagyona is van; s ezenkívül mindegyiket reá hagyom. Anyagi tekintetből tehát nem kell a sorsáért aggódom; de mégis félve kérdelem, mi lesz belőle, ha én nem leszek már, ami nemsokára be is következik. Remélem, ön megteszi régi barátodjének ezt a nagy szívességet... Bocsássa meg, kedves rokon, ezt a rövid levelet, de már rosszak a szemeim s nehezemre esik az írás. Kérem válaszoljon rögtön e levelem vétele után a Ville-Maré kastélyban Chatillon mellett.

Ville-Maré néni? De hát hogyan lehet az, hogy nem hallott az öreg ur haláláról? Egy másik, fekete szegélyes levél, amely egy hónappal az első után volt kelteve, arról értesítette a hadnagyot, hogy nagynénje, vagyis helyeseb-

ben öreg cousinejének sejtelve csakugyan teljesült: meghalt.

Ville-Maré! Ez a név emlékébe idézte Jeannak azt a vakációt, a melyet ott, — oh milyen régen volt az! — a gyönyörű tóparti kastélyban töltött. Abba a tóba egyszer csaknem belefutott, amikor mint leendő tengerész megkísérelte a hajózást egy ócska cónakban.

Tehát meghalt az öreg néni és örökségül egy gyámleányt hagyott a haditengerészet legvidámabbtisztjének; gyámleányt! persze, hogyne hiszen atyja halála folytán most reá esik ez a tisztesség.

De mit kezdjen el ő, aki bajosan ért a gyermekneveléshez, ezzel a leánykával? A helyzet fölötté bonyolult volt.

II.

Néhány nappal később, egy szép juniusi reggel, kiszállt Jean a chatilloni állomáson hűséges inasa, Pelo kíséretében; egy ládát hozott, amelyben tömérdek bonbon és — egy pompás baba volt, minden hozzávaló kelengyével. Miután kérdezősködött az utirányról, inasát előre küldte, maga pedig a tópart menti utat választotta.

Lassu léptekkel ment a víz partján s örült, hogy viszontláthatja azt a régnem látott gyönyörű tájékat. Egyszerre megpillantotta azt a helyet, ahol hajdanában első vízi kirándulá-

Elfelejtették a lovagias gyöngédség első szabályát: a nőhöz csak virággal közeledjél!

És Combesék — gyöngé nőket éhez-
tetnek!

Dr. K. A.

Báró Gisel utja.

A Beogradska Novine írja, hogy báró Gisel osztrák-magyar katonai attasé vissza-érkezett Macedóniában tett tanulmányutjáról. Báró Gisel értékes anyagot gyűjtött össze és különösen a bolgár bandák működését figyelte meg. A török kormány nem szívesen látta az attasé utazását, mindazonáltal a hatóságoknak meghagyta, hogy báró Gisel támogassák missziójában. Báró Gisel most terjedelmes jelentést készít tapasztalatairól.

Szerbia csődje.

Tegnap kezdték tárgyalni a skupstinában a szerb kölcsönt. Ez alkalommal egyik párt-vezér joggal hangsúlyozta, hogy miután Szerbia adósságából 300 milliót becsületesen visszafizetett és dacára annak, hogy a pénz most olcsó, Szerbiának 5 százalékos kamatot kell fizetnie és a kölcsönt csak 80-as árfolyammal bocsátják. Nos ez tiszta uzsora, igaza van ennek a szerb képviselőnek. Már többször elmondtuk, hogy a Balkán államok gazdasági tönkjét főleg ezen kis államoknak nehány francia és belga bankár által való kizsárolása okozta. De különösen áll ez Szerbiára nézve, melynek már csaknem összes monopóliumait és közjövédelmét lekötötte az adósságok fedezésére. Természetesen ily körülmények között nem csoda, ha az állam hivatalnokaival és katonáival szemben nem képes megfelelni kötelezettségeinek, mert az összes közpénzek adósságok törlesztésére fordítatnak. Azonkívül az összes közmunkák szünetelnek pénz hiányában.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr. Más időben 50 kr.

Öngyilkos hadapród.

— A hadapródiskola gyásza. —

A beteg század veszedelmes kóros tünete: az öngyilkosság ijeszítő módon szedi áldozatait. Mindennap seregestől jelennek meg a lapokban a közlemények azon szerencsétlenekről, a kik megbillent lelki egyensúlyok folytán kishittien eldobják maguktól az életet.

Menteni soha, de legalább némi magyarázatot lehet adni, a jellem gyáva-sága alapján, ha egy élte delén tulle-
vő betegségtől, szenvedésektől agyonsanyargatott ember egy önfeléd-
t perczen elpusztítja erőszakosan életét s kár-
hozatba taszítja lelkét, hogy a nyomortól, kin-
től szabaduljon.

Nem lehet azonban még magyarázatot sem lelteni arra, mikor látjuk, hogy anyagi és szellemi erővel megáldott ifjak, midőn már fáradságosan elért céljuknál vannak, maguk ellen emelik a gyilkos fegyvert s gyógyíthatlan mély sebet ütnek a jövőjükért aggódó és mindent áldozó szülők és testvérek szívében.

Legközelebb járunk az igazsághoz, ha a tulgyorsan haladó irányzathoz keressük ennek okát. Mesterségesen igyekszik a modern ember lazítani a vallás erkölcsi köteleket s ezáltal elveszti ellenállását. A legkisebb dolognál, amint csalódás, vagy a megpróbáltatással meg kellene küzdenie, csüggedés fogja el s a halálba menekül.

Alig egy évvel ezelőt a nagyváradi honvéd hadapródiskolában egy Fritsch nevű III-ad éves növendék lökte magát agyon. Az ok világos volt a szülők előtt. Tadiák, hogy fiok olyan nőért rajong, aki nem lehet az övé; előre sejtették a tragédiát, amelynek áldozata lett a különben derék ifju.

Vasárnap, augusztus hó 3-án ismét keresztülfurta egy hadapród agyvelejét a *Manlicher*.

Fancsali és aprószéki *Joób-Fancsaly* Lajos ez évben végezte jó sikerrel a hadapródiskolát.

Alig két hét múlva, augusztus hó 18-án avatták volna fel hadapród-tiszthelyettesnek. Mikor már élvezhette volna négy évi fárado-

zásának gyümölcsét, — megvált erőszakosan az élettől.

Az öngyilkos ifju jómódu család gyermeke, Liptóme gyéből való. Nagy kedvvel ment a katonai pályára; kitünő tanuló és ügyes tornász volt. Viseletével nemcsak tanárainak elismerését nyerte meg, hanem a társas életben is, ahol megfordult, kedvelték jó modoráért.

Vasárnap délelőtt még nem látszott rajta semmi különös Társaival vígan beszélgetett, nevetgált s csak amikor a postát kiosztották, vonult vissza az egyik tanterembe s szorgalmasan hozzálátott a levelek írásához. Lehango-
ltságot azonban nem vettek észre rajta bajtársai és nem sejtették, minő borzasztó vihar tombol szerencsétlen társuk lelkében.

Délben egy óra előtt a végzett növendékek a szokásos módon a földszinten levő étkező terembe vonultak ebédre.

Jelenleg az alsó három évi növendékek nincsenek az iskolában s így annál hamarabb feltűnt az ifju távolléte.

Egyik-másik szólott is, hogy társuk megfeledkezett az ebédéről. De a mikor az étkezés véget ért keresésére indultak.

A harmadik emeleten levő egyik hálóteremben találták meg, iszonyu vértócsában, átlótt fejjel. Mellette volt a Manlicher fegyver, amelynek golyója életét kiontotta. Azonnal be-
szállították holttestét a helyőrségi kórházba s szüleit értesítették a borzalmas szerencsétlenségről, amely megfosztotta őket legszebb reményüktől.

Végzetes tettének oka — biztos forrásból nyert értesítés szerint — az intézeten kívül keresendő s minden valószínűség szerint az az ajánlott levél nyújthatna felvilágosítást, amelyet vasárnap délelőtt szülei lakhelyéről Szielniczből (Liptóme gyé) kapott.

Két levelet hagyott hátra; az egyiket szüleinek, amelynek tartalmát még nem tudják, a másikat pedig bajtársához: *Gyarmathy* Károlyhoz intézte.

Ez utóbbi levélből lehet sejtetni, hogy mélyebben fekvő családi okok adták kezébe a gyilkos fegyvert. Levelében ugyanis előbb elbúcsuzik, majd a következőket írja:

„Meg kell halnom, mert adott becsületszavam szerint augusztus 20-án egy oly dolgot

sait tette, ahol mint ifju Robinzon bekalandozta csónakon a titokzatos csalikokat és hirtelen elfogta a vágy, hogy újra fölkeresse azokat a helyeket.

Mindenesetre hiányzott ehhez a szükséges csónak, de Jean jól emlékezett még a helyre, ahová a halászok hajdan elrejtették s némi kutatás után csakugyan fölfedezett egy új csónakot, kitünő evezőkkel a nádas sűrűjében. Nem soká habozott, hanem nyomban kiszabadította a járművet.

E pillanatban hatalmas kutyaugatás riadt fel mögötte s egy nagy fekete kutya ugrott elő, nyomában szép fiatal leány, aki a magas-
lairól lesietett az állatja után.

Az ifju hölgy meglepetten állott meg, mikor ezt az idegen férfit megpillantotta; de Jean maga is meg volt lepelve a váratlan jelenség láttára s ügyetlenül lekapta a kalapját és zavartan, félszegen meghajolt.

Az eb kezdte meg a helyzet tisztázását, amennyiben dühös csabólással körülszimatolta Escoubiac urat.

Urnője visszaparancsolta és mosolyogva mondta:

— Ne aggódjék, uram, Phanor nem bántja, csak azt nem szereti, ha a csónakjához nyulnak.

— Eppen jókor figyelmeztet arra, kisasszonyom, mert indiszkrétciót készültem elkövetni.

— Hogyan?

— Azt hittem, hogy a csónak a bűfőés s kirándulást akartam tenni arra a szigetre ott. A kellő időben figyelmeztetett ön, hogy tévedtem.

— Nos, uram, nagyon örvendek, hogy ezt a kívánságát teljesíthetem.

— De hát ön? Velem tart?

— Ez jó ötlet! — kiáltott fel a leány. — Tud ön evezni?

— Kissé. Olyan tehetség ez, amit a tengerészetnél rendszeren követelnek tőlünk.

— Ön tengerész?

— Igen, hadnagy.

— Nekem egy rokonom van a tengerészetnél, az is hadnagy. Talán ismeri őt?

— Hogy hívják?

— Jean Escoubiac.

Jean meglepetten lépett vissza.

— Akkor engedje meg, tisztelt kisasszony, hogy a magam személyében bemutatassam önnek rokonát, Escoubiac hadnagyt és engedje kérdeznem, vajjon ön-e az a kisasszony, akiről nagyapám, Ville-Maré asszony . . .

— Elizabeth de la Sauldraye vagyok . . .

— No ez sok!

— Micsoda?

— Semmi, kedves kisasszony; — felelte Jean vidáman. — Megengedi már most, mintán az ismeretséget meg kötöttük, hogy a csónakban önrel kirándulást tegyek?

— Szívesen!

Jean kezét nyújtotta a leánynak, aki egy szökéssel a csónakban termelt.

III.

Elizabeth de la Sauldraye kisasszony gyönyörű szőke haja, kék szemü leány volt. Jean hamar észrevette ezt s mikor a csónakban szemben ült a leánnyal, lelkesen tanulmányozta a szép ifju hölgy elragadó kecsességét. De a leány sem talált rokonának külsejében semmi viaszatasítót, sőt már az első perczen bevallotta önmagának ennek az ellenkezőjét.

Mikor látta, hogy a fiatalember nehezen határozza el magát a beszélgetésre, diszkrétien köhécselt s aztán maga kezdte el:

— De rokonom ur, ön még nem is említette, milyen szerencsének köszönheti Chatillon az ön látogatását?

— Azt bajosan találná ki. Csakis azért jöttem, hogy önt fölkeressem.

— Eogem?

— Istenemre, igen. Amikor Ville-Maré nőném a végét közelédni érezte, mintegy 15—16 hónap előtt, levelet írt az atyámnak, akinek a haláláról úgy látszik nem tudott és megbizta őt azzal, hogy vegye gondjába őnt, ha a néni meghal. A levél Párizsba ment, épen amikor én a chinai tengereken utaztam; és a mult héten, visszatértemkor jutott csak az én kezemhez. . . Hanem a néni mint gyermekről írt a levelében önről, azért tehát . . . az inasom tanácsára . . .

kellene lelepleznem, mely két egymást szerető szívet tenne tönkre.

Szülei akként intézkedtek, hogy a holttestet haza szállíttatják s ezért Nagyváradon nem lesz nagy pompával megtartva a temetés.

Második javított kiadás.

Nagyvárad, 1902. aug. 4.

Aranyos Kóby ur!

Fogadja kedves közleményeért őszinte köszönetemet. Nagyon köszönöm, hogy megemlékezett az öregebb munkatársakról is, de hát én Istenem, mit törődjem én . . . (vagyis inkább mit törődik én velem pl. . . Aladár kurta ruhás bakfis létemre. Engem, tudja kedves Kóby ur, az a három fiatal ur érdekelt inkább, a kik legutóljára vannak felsorolva. Kár, hogy ezekről oly keveset ír. Az elsőt és utolsót, kinek az a nagy hajzata van, némileg ismerem, de a középsőt nem. Pedig hogy lehet ő is munkatárs, ha mindjárt volonteur is, ha az elsőnél is fiatalabb (állítólag!) Üdvözlő

Bakfis.

Also! tracscsöljunk!

Midőn a második és ön szerint értékesebb kiadást rendezem sajtó alá munkatársainkból; már az a remény is izgat, hogy ebben a diskurzusban az enyém lesz az utolsó szó, mert felvonulatom hát ifju erőinket hetediziglen teljes életrajzzal.

Bajos dolog pedig, mert hiszen még ők se sokat irtak, hogy lehetne hát róluk sokat írni.

Az első volt a sorban József.

Elettörténete a következő:

Született helyben s bölcsőjében homlokon csókták szülei. Hogy az ilyen esetben szintén megjelenni szokott múzsák is homlokon csókták-e? Kétes, mert ő annyira diskrét a hölgyek iránt, hogy semmi jellel el nem árulja. Mint hallom, hosszabb ideig volt tejkúrán; míg annyira megerősödött, hogy első lépéseit meglehette a világba, de bármily szilárd elvvel lépett is előre, csakhamar belátta, hogy esendő az ember. Iskolai éveit hol be, hol ki végezte, míg végre elvégezte. Diák évei alatt többször részesült atyai részről házi fenytékben s akkor írta azt a másnak tulajdonított szép verset »rég veri már a magyart a teremtő«. El lehet hát rá mondani, hogy atyai jussa nem marad, mert az régen el van verve.

Hivatalos okmány szerint érett. Haja szőke színű, bajusza még édes sejtelem s a boldog jövő

títka. Folyékonyan ír, poczát nem esőpönt. Írásbeli dolgozatainak külalakja rendes, tartalma fényes és szorgos mint a bibliai Mártha.

Az élet neki még nem sulyos és neki sincs életsulya. Kicsi neki a világ, hiszen már érettséget tett s kicsi ő a világnak, hiszen csak érettséget tett. Különbözn jogász lesz, nem hírlapíró. Ő önt lelket az elveszett ölebek és megtalált bugyellárisok rovatába.

A második volt Ödön.

Nehézményezi, hogyan lehet ez is munkatárs, ha még ifjabb I-ső Józsefnél?

Hát kérem az írás is olyan, mint a doktori pálya.

Mikor kérdezték a mamát orvosnövendék fiáról, hogy tud-e már gyógyítani, ezt mondta:

— No! nagy embert még nem, de kis gyereket már bizonyára.

Hát a lapban is van aprósági rovat. Ez is épp olyan könnyű, mint a gyermek gyógyászat, hát ő ezt vezeti. Azonkívül czimeket ad a táviratoknak, ami, gondolhatja, hogy lázas munka és végre mikor haza megyünk, ő teszi be az ajtót. Írása valódi oázis a fáradt szedői szemeknek, mert míg mi azt tartjuk, hogy ha mi megtanultunk írni, más tanuljon meg olvasni, addig ő azon az alapon áll, hogy ha még nem tud szépen írni, hát legalább szépen ír. Majd egy év múlva rá sem ismernek sem a szedők sem az olvasók az írására, mert legény ám a talpán, ha kicsi is.

Életrajza nagyjából egyezik az előbbivel. Jelenleg érző szíve van, de fizetése nincs.

A harmadik volt Akos!

Az a csinos kis vers a vasárnapi számban az ő verse s az arcz, melyről ír nem-e az ön arca; hisz ismeri ugye?

Haja melyre czélozni tetszik nem haj, hanem emlék lombok, melyek nagy értékűek lesznek akkor, midőn már nem lesznek. Most kérjen belőle.

Életrajzi adatai most kezdődnek, de szinte látszik napról-napra, mint nő, fel a rovatokon, majd egész a vezércikkig, sőt addig míg a neve már vezércikk lesz s arannyal mérnék — ha adná költeményeit.

Persze ez nem holnap lesz, de mával is mult egy nap.

Ma még annyira kezdő, hogy szalon kabátban ír, míg mi többiek népszínművi ruha darabokban.

Ime bőven irtam, ha még hővebb tudósítás kellene, úgy megint az öregekről kéne írnom.

Hantkéről, kit nagynak neveznek szabói s ki után csak egy zsirfolt maradt szerkesztőségünk plafondján, hova érdekes fejét ütötte, midőn felállott. Róla hírlík, hogy a katona mérték ágaskodni kezdett, mikor alá állott. Ma már nem ír. Az adót veti és — jó pártiság magaslatára sülyedt.

Mészárosról kéne emlékezni, ki után egy zsirfolt sem maradt, mert hónap végén értékesítette volna azt is. Amilyen szeretetre méltó bohém gyerek volt, olyan komoly váltó és csődügyi referens lett belőle.

Juricskayról, kinek szelid vonásai a rendőrségi eljárás ridegségét enyhítik most s új hivatalában a szegény ügyre keni a segély balzsamát.

De ezeket nem emlitem fel. Nyugodjanak békeben, legyen nekik könnyű a hónap vége.

Hazaffui üdvözléssel sok-sok fagyaltot kíván a kis Bakfisnak

Kóby ur.

UJDONSÁGOK.

Mérgezett Körös-víz a miniszteriumban.

— Saját tudósítónktól. —

Évek óta hiába igyekszik Nagyvárad közönsége gátat vetni a salaknak, melyet a bihar-szilágyi olajipar-részvénytársaság mezőtelegai ipartelepe a Körösbe önt s ezzel meglertözteti az egész folyót, sőt veszélyezteti a nagy áldozatokkal létesített vízművet is. A szenny ott úszott a vizen szemmel láthatólag, szivárványnyá tört benne a napsugár és még sem lehetett semmit sem tenni ellene. A társaság zsebet gazdagította a szenny, azzal szemben a közegészség érdekének hallgatnia kellett.

Most azonban olyan fordulat állott be, a mely valószínűleg Nagyvárad győzelmét fogja előmozdítani.

Régen tudták ugyanis, hogy a salakot legnagyobb részben szombatán éjjel szok-

Hirtelen elhallgatott, mert észrevette, hogy majdnem ostobaságot mondott.

— Az inasa tanácsára?

— Ejh, ezt nem mondhatom meg!

De a leány követelte.

— Nem szép öntől, kedves rokon, hogy ilyen kíváncsivá tesz. Hát mit tett ön az inasa tanácsára?

— Hát . . . hoztam magának egy babát; — pattantotta ki végre Jean.

— De hisz az pompás! Egy emancipált fiatal leánynek babát! — kiáltott és hangosan elkezdett kacagni. — Hahaha! babát! És aztán mit csináljak én a babával?

— Meg kell vallanom, ezt én magam is szeretném tudni; no de majd csak megeljük a helyét.

Megérkeztek a szigetre; Jean megmutatta a leálynak az ő Robinzon-telepét, gyermekkorának romantikus tanyáját; töviről hegyire megmagyarázta a csalitokban átélte kalandokat, a sziget egyes pontjait, amelyeknek ő adott nevet mint fölfedező. És mikor dejeunerre visszatértek a kastélyba, akkorára már oly jó pajtásokká lettek, mintha hosszú évek óta lettek volna együtt.

Perrine, az öreg házvezetőnő, akit Pelo már értesített, várta őket a kastély lépcsőjén; sirva borult Jean kezére, mikor az ő »kis párizsiját« viszontlátta. Akkor aztán bemutatta a nagyszerű babát, amely kíváncsi nagy szemekkel meredt a ház fiatal urnőjére.

IV.

Egy hét mult el, mint az álom, majd kettő. Jean d'Escoubiac csakhamar rájött, hogy összes párizsi leányismerősei közt nincsen ehez a bájos leányhoz hasonló. S mikor esténkiut eltűcsuzott a kastélytól; hogy a városba térjen vissza szállodabeli piszkos, szűk szobájába, mindig sajnálta, hogy szép gyámleányát el kell hagynia. De Elizabeth is sajnálta ezt s amikor magára maradt, a nap folyamán hangos jókedve szomorúsággá változott.

Egy este a két ifju lény egyedül volt a szalonban. Kőnn álltak az erkélyen s a távozó napot nézték, amely véres arannyal sugározta be a tó ragyogó síkját. A nyugodt természet fenséges hatása okozta-e vagy a szívükben égő szenvedély, mindketten hallgatva néztek a meszszeségbe s az öröm és a bánat különös vegyüléke vett erőt rajtuk.

Jean megszólalt:

— Elizabeth, — mondta halkán, — nemsokára el kell önt hagynom.

— Oh . . . ön elmegy?

A tisz szomorúan mosolygott.

— Sorsunk már az, hogy el kell hagynunk azokat, akiket legjobban szeretünk . . .

Oly különösen mondta ezt, hogy a leány összeborzongott és Jean felé fordult. A szemek találkoztak.

— Igen; azokat, akiket legjobban szeretünk, — ismételte Jean. — Én árva vagyok s a mai napig egyetlen szenvedélyem a tenger volt

. . . nemsokára hűtlen leszek hozzá. Sajnálom, hogy olyan sokáig éitem vissza ennek a háznak a vendégségével, mert érzem, hogy nagy szomorúságomra esik majd azt elbagyni.

— Miért, barátom?

Jean megfogta a kezét.

— Mert én . . . én szeretem magát, Elizabeth és maga sohasem lenne tengerész felesége . . .

Elizabeth mosolygott:

— Ah, kedves rokon, ön igazi nagy gyermek!

— Hogyan? Beleegyeznék, hogy madame d'Escoubiac legyen?

A leány az ajtóhoz futott és hangosan kiáltott ki rajta:

— Perrine! Perrine!

Az öreg ijedten sietett be s mögötte Pelo.

— Perrine, van szerencsém néked bemutatni a férjemet!

— Lehetséges? — kiáltott fel a két régi cseléd.

— És hadnagy ur, ha tisztelettel kérdem, mikor lesz az esküvő? — kérdezte a vén matröz.

— Olyan gyorsan, amit csak lehet, barátom; arra számíthatsz.

Jean megfordult és a babához sietett, amely az asztalon feküdt. De Perrine ijedten kiáltott fel:

— Ne törje el azt a babát! . . . Ki tudja, milyen hamar lesz szükség még arra.

ták a vízbe eresztetni. *Komlóssy* József gazdasági tanácsnok, a kire a vízvezeték feletti felügyelet bízva van, régóta készült már, hogy egy ilyen alkalommal a gyárból kibocsátott szennyvizet üvegbe szedi; ezt a tervét szombaton este végre is hajtotta.

Maga mellé vette dr. *Bekker* István közjegyzőhelyettesét, *Miskolczy* Barnabás közjegyző helyettesét, *Knapp* Sándor törvényhatósági bizottsági tagot, *Szűts* Jánost és *Rácz* Endrét s ezekkel szombaton este 10 órakor kikocsizott Mező-Telegdre. Vitt magával a társaság 12, külön e célra készült palaczkot s egy erős fényű acetylén-lámpát.

Pontban éjfélkor érkezett a társaság Mező-Telegdre, a hol fölkeresték azt a helyet, a melyen a gyárból kibocsátani szokott szennyviz a Körösbe ömlik. Éppen akkor tartott a rendes szombati vízmérgezés. Az acetylén-lámpát meggyújtották s annak fénye mellett különböző távolságban a beömléstől *hat különböző helyen* tizenkét üveg fertőzött Körös-vizet szedtek össze. Egyik üveg tartalma undorítóbb a másikkal.

Az egész vízszedés *Bekker* István dr. közbenjöttével, közjegyzői felügyelet mellett történt. A mint a 12 üveg megtelt, közjegyzői pecséttel valamennyi lezáratott s az egész dologról közjegyzői tanúsítványt vettek fel. Munka vége felé az acetylén-lámpa fénye odacsalta a gyár egyik alkalmazottját, a ki el akarta kergetni a társaságot. Persze nem mentek, de meg hiába is lett volna már.

Komlóssyék reggel 7 órakor értek haza a nagy munkából. Hogy micsoda lével traktálja a dédelgetett gyár Nagyvárad közönségét, mutatja már egy körülmény. A kik u. i. a vizet merítették, vasárnap egész délelőtt mosogatták a kezüket a förtelmes büztől — hiába.

A közjegyzőileg lepecsételt palaczkok a közjegyzői tanúsítvány kíséretében már a minisztériumban vannak; s ha odafenn van orr és gyomor, remélhetőleg nem utaztak hiába.

A debreczeni szabadság-szobor leleplezése.

Tegnapelőtti számunkban már hírt adtuk, milyen ünnepek közepett leleplezték le Debreczen városában a szabadságharcz ércz-emlékét s most az ünnepek lezajlása után a következőkben adjuk tudósítónk impressióit:

Az országosnak tervezett ünnepély nem sikerült minden részletében úgy, mint azt városszerte előre várták. Minek oka jórészen a rendező-bizottság tapintatlanságában rejlik. Mert jóllehet az ünnepélyt országos jellegűnek tervezték, Isten tiszteletét mégis kizárólag az ev. ref. nagytemplomban tartották, mi természetesen sokat távol tartott az ünnepléstől.

Altalában pedig városszerte nagy az elégtelenség *Bakóyi* Samu dr. felületes beszéde miatt, mely méltó volt a szobor művészi megoldásához, mert szólunk igazat a szobor művészi értéke csekély. Az eszmét, melynek szolgáltára készült, legkevésbé sem fejezi ki.

Nem tekintve a környező symbolumokat, ki se ismerhet a kis mollet hölgyben a szabadságáért életre-halálra küzdő Hungáriára.

Hol a tűz! Hol az élet! a merev érez tagokból . . .

Bizony, bizony az eszme minden oldalról többet érdemelt volna, nagyobb, általánosabb, igazabb lelkesedést.

TAJNKOZTATÓ.

Augusztus 7. A nagyváradai tisztviselők fogyasztási szövetkezetének rendkívüli közgyűlése d. e. 11 órakor. Augusztus 7. Városi közgyűlés.

* **A villamos vasut üze.** Mint említettük, *Rimler* Károly polgármester, *Bordé* Ferencz főjegyző és *Lovas* Zsigmond tb. főmérnök Budapesten tárgyalásokat folytattak a Forgalmi Bank képviselőivel a Nagyváradon létesítendő villamos vasut részére szükséges áram szolgáltatása tárgyában. A város képviselői már hazaérkeztek, de a tárgyalás nem vezetett eredményre. A bank képviselői ugyanis nem fogadták el azt az összeget, amelyet a város képviselői kértek a vasut részére szükséges áramért. E tekintetben a bank megbízottai jelentést tesznek az igazgatóságnak s aztán újból folytatják a tárgyalásokat. Az évi szükségletre nézve a bank kiküldöttei elfogadták az évi 300,000 hektovatt mennyiséget.

* **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A belügyminiszter *Székely* József segédjegyzőt a bakonyi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorító hatáskörrel kinevezte.

* **Ülés a vármegyén.** A vármegyei közgazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta meg rendes havi ülését.

Jelen voltak: Dr. *Beöthy* László főispán elnökléte alatt: *Szunyogh* Péter alispán, *Papp* János főjegyző, dr. *Wallner* Ödön tiszti főügyész, dr. *Popovits* György t. főorvos, *Sipos* Orbán kir. tanfelügyelő, *Piuhl* Agoston p. ü.-igazgató helyettes, dr. *Nagy Géza* kir. ügyész, *Varró* Domokos kir. főmérnök, *Hegyesi* Márton, *Király* Viktor, id. *Markovits* Károly, *Orlay* Kálmán, gr. *Tisza* Kálmán, *Zigra* Miklós, valamint alispáni előadók: *Baranyi* András és *Keszthelyi* Zoltán tb. főjegyzők és *Jancsó* Károly aljegyző.

Az elnök megnyitván az ülést először az alispán, a kir. ügyész, a kir. főmérnök és a kir. pénzügyigazgató tették meg rendes havi jelentéseiket, mely után a miniszteri leiratok vétettek tudomásul. — Végre a folyóügyek, postaugyek és adóügyek tárgyalattak. Az ülés déli 12 órakor ért véget.

* **Edvárd király üdülése.** Londonból táviratozzák, hogy *Edvárd* király a koronázás után *Bordigherába* megy üdülni, a hol részére az *Angst*-szállóban rendeltek meg lakást.

* **Gazdag kőszételep Nagyvárad közelében.** *Déry* János nagyváradai kereskedő, ki évekkel ezelőtt kőszénkutatóra jogot szerzett, gazdag kőszételepre talált Nagyváradtól alig 15 kilométernyi távolságban közvetlen a vasut mentén. Ezen előnyös fekvésű és gazdag kőszételep kiaknázása végett, mint értesülünk egy dús gazdag berlini czéggel már tárgyalásokat is folytat. Mondanunk sem kell, hogy ezen nagy-kiterjedésű kőszételep üzembe hozatala városunk gazdasági életének, iparának és kereskedelmének élénk fellendülésére vezetne és azt hathatósan előmozdítaná.

* **Utazás az éjszakában.** Regényes utjuk volt vasárnap azoknak a fürdői kirándulóknak, a kik a tízórai vonattal jöttek be a városba. A belényesi vonat olyan finálét szolgáltatott a napi szórakozáshoz, mely sokáig emlékében lesz azoknak, akik az esetnek positiv szereplői voltak. Az utasok ugyanis attól a perctől kezdve, hogy a vonatba szálltak, teljes sötétségre voltak kárhóztatva, mintha szellőbe zárták volna őket. A vonat lámpáit egész uton nem gyújtották fel. A koromsötétséget csak a villám fénye derítette fel egy-egy pillanatra. Az utasok eleinte bosszankodtak és nem épen

distingvált szavakban adtak kifejezést felháborodásuknak a vasuti személyzet ezen kellemetlen meglepetése felett, később azonban humorba csapott a bosszúság. Egyik utas azt a viczet faragta a vasutra, hogy tán perczentet huz a zsebtolvajoktól, másik vissza követelt a jegy árából a megspórolt petróleum erejéig. Egyesek egész skatulya gyufákat használtak el a sötétség ellensúlyozására s nagy szerencse, hogy a vonatot fel nem gyújtották. Azonban úgy látszik, mindenkinek helyén volt az őrangyala és nem történt az uton semmi baj. A kirándulók jól teszik, ha jövőre kis kézi lámpákkal szerelik fel magukat, a milyenek nagyapánk idejében divtak, mert úgy látszik a felvilágosodott huszadik században nem feleslegesek, mert a hirhedt kis vasut ezt a helyi érdekű tréfát máskor is megismételheti.

* **Gyalog 1780 méter magasságra.** Erdékes hírt közöl velünk lapunk egy barátja *Salzburgból*; a *Wolfgang* mellett fekvő ugynevezett *Schafberg* hegyet, mely 1740 méter magas és majdnem függőleges meredeksége miatt, csak siklóval közelíthető meg, *Makucz* Ernő, városunkban általánosan ismert és kedvelt zárdalelkész, kijelenleg *Salzburg* gyönyörű vidékén élvezi a vakációt, curiosumként 4 óra alatt gyalog mászta meg. Az utban társa csak egy hegymászó bot volt, az segítette a derék turistát; a hegy tetjéről pedig megizzadva, de annál édesebb gyönyörrel szemlélte a számtalan *Gletsert* és az alatta 1780 méter mélységben elterülő tavakat: a *Mondseet*, a *Wolfgangseet*, a *Zellerseet* és a leirhatatlan szépségű tájat! Az egész utat csak is bergsteigerei sínylették meg, ő maga legjobb kondícióban van.

* **A napidíjas szerencséje.** A világrendben talán a legmostohább szerep jutott a napidíjasnak. A hivatali hierarkia legalacsonyabb fokán van és ezért el kell szenvednie, hogy mindenki, aki fölötte van, lenézze és mivel mindenki fölötte van, mindenki lenézi. *Keserves* tortura ez, míg végre egyszer földerül rá a nap és kinevezik magasabb fokra, ahonnan végre ő is lenézhet valakit. Csakhogy addig sok tinta folyik le a hivatalok retortáin, az irattárba pedig sok papiros kerül, amelyen a napidíjas véres verejtéke, szép, illedelmes betű sorakoznak. Ugy megszokja addig a hámat, hogy a nagy fellélegzést ki sem bírja. Így lehet csak megérteni azt az esetet, amit *Magyar-Brod*ból jelentenek: *Egy Zapletál* József nevű telekkönyvi diurnistát tegnap irodai segéd tiszté neveztek ki. Ez a kinevezés, mint mondta, végtelenül boldoggá tette. Odajárult a törvényszék tanácsa elé, a hol letette az esküt és kezébe kapta a kinevezését. Néhány óra mulva pedig — halott volt. Anyyira fölziggatta a nagy szerencse, hogy szívszélütés érte miatta.

* **Csak fesztelenül!** . . . Egyik megyei földbirtokos sibeher unokaöccsével rokonai látogatására indult *Erdély* bérczei közé.

Mig Jan az inas csomagolt s a tapasztalatlan fiatal ur nyakkendőjével bibelődött, az öreg mulatós gavallér egyre oktatta öccsét, hogyan viselkedjék majd a társaságokban.

A refain egy volt:

— Szolidan, de fesztelenül.

Jan az inas utána mormolta, mint a tihanyi echó:

— Szolidan, de fesztelenül!

Pár nap után az öreg mulatós gavallért sürgős dolgok szólították birtokára s váratlanul toppan egy nyári nap alkonyultán dolgozó szobájába, a hol váratlanul komikus meglepetés várta,

Ugyanis *Jan* misztikus, illatos, füst felhőbe burkolva olvasta az esti lapokat, miközben csillogó ó érmellékit kvaterkázott.

— Nos mi az *Jan*?

Jan felemelte már-már nehezülő fejét és sokat mondó mosolygással mormolta:

— Szolidan, de fesztelenül!

* **Óriási vihar.** A pár napi iszonyu hőség után vasárnap este 7 óra után borzalmas villámlások között iszonyu fekete felhők gomolyogtak nyugat felől. Néhány percz mulva valószínű orkán futott keresztül a városon, amelyet valóságos portenger borított el. A vihar fákat tört ki és sok házat megrongált. A gyümölcsösökben különösen nagy kárt okozott, mert leverte az éretlen termést. Az alig negyedórát tartó vihar után kevés eső esett. Mint halljuk, a vidéken nagyobb kárt tett a vihar, mert sűrű jégesővel jött. — Tegnap reggel ismét volt egy vihar, gyenge esővel.

* **Visszatért magyar.** *Fischhof* Frigyes eredetileg magyar állampolgár volt, de később áttelepedett Ausztriába s kilépett a magyar állam kötelékéből és lett belőle osztrák állampolgár. Az idők azonban változtak a *Fischhof* családjával megint visszakerült eredeti hazájába, Nagyváradra s most folyamodott, hogy a magyar állam vegye vissza kötelékébe.

* **Halálozások.** Igaz részvétellel értesülünk azon mély gyászról, mely *Porcsalmy* Sándor keresk. és iparkamarai alkalmazottat és családját érte. Szerető hitvese, a gyermekeit bálványozó példás anya *Porcsalmy* Sándorné, szül. *Fáber* Anna életének 41-ik évében tegnap délután 3 órakor hosszú szenvedés után jobblétre szenderült. Halálát férjén kívül, — kivel 21 évig élt zavartalan boldog házasságban — 4 gyermek, köztük kettő még az anyai szeretet melegét alig érezte — továbbá a Janky és több más előkelő család gyászolja. — Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a róm. kath. vallás szertartása szerint a nagy-körözs-utczai 616. számú háztól.

A gyászjelentés a következő:

Porcsalmy Sándor ugy a maga, mint gyermekei: *József*, *Zoltán*, *Jenő* és *Ernő*, valamint a nagy kiterjedésű rokonsága nevében is megtört szívvel adja tudtul, hogy neje *Porcsalmy* Sándorné szül. *Fáber* Anna életének 41-ik, boldog házassága 21-ik évében folyó hó 4-én, délután 3 órakor elhunyt. Szerettünk földi maradványai folyó hó 6-án, délután 4 órakor fognak Nagy-Körözs-utca 616. sz. háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint az Össi-i sírkertbe örök nyugalomra tetetni. Nagyvárad, 1902. augusztus 4. Aldás drága emlékére.

Az összes rokonság fájdalomtelt szívvel tudatja özv. *Porpáczy* Károlyné szül. sárosi *Saárosi* *Klotild* életének 50-ik évében f. hó 4-ikén szívszélhűtésben váratlanul történt elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 6-án d. u. 5 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint *Lukács* *György*-utca 820-ik számú házából az olasz-i sírkertben fognak örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 7-én d. e. 10 órakor fog a *Premontrei* rend templomában az egek *Urának* bemutatni. Nagyvárad, 1902. augusztus 4-én. Béke poraira!

Részvétellel vettük a gyászírt, hogy *Kuschee* ezredorvos, ki városunkban volt állomáson s sokak előtt ismerős, — *Salzburgban* — távol hazájától a múlt hét csütörtökén meghalt.

* **A gráci katonai konfliktus.** Gráczból táviratozzák: *Succoraty* hadtestparancsnok állása megrendült. *Clary* helytartó a kormányhoz küldött jelentésében ugyanis határozottan elítélte a hadtestparancsnoknak azt a rendeletét, mely a tiszteknek megtiltja, hogy a német dalos ünnepén részt vegyenek. A helytartó jelentésében hozzáteszi, hogy a Németországból érkezett dalosok teljesen korrektül viselkednek és a hadtestparancsnoknak semmi oka se volt a sérelmes rendelet kiadására. Általános a meggyőződés, hogy *Succoraty* tábornagyt legközelebb áthelyezik Gráczból, mert főleg az ő magatartása oka annak, hogy a polgári és katonai hatóságok között folytonosan konfliktusok merülnek fel.

* **Dr. Molnár Jenő temetése.** Vasárnap d. e. 9 órakor volt a szerencsétlen véget ért dr. *Molnár* *Jenő* temetése. A gyászoló házudvara egészen megtelt résztvevő közönséggel, köztük a nagyváradi ügyvédi kamara tagjai, élükön *Hlatky* *Endre* elnökkel, az elhunytak barátai és tisztelői, a 37. gyalogezred néhány tisztje stb. A koporsó fölött *Kecskeméti* *Lipót* főrabbi mondott nagyhatású gyászbeszédet, mely után a holttestet a központi temetőbe szállították. Itt *Dési* *Géza* ügyvéd búcsúztatta el. — Hogy dr. *Molnár* *Jenő* az öngyilkosságot csak pillanatnyi elmezavarban követte el, mutatja egy levele, a melyet éppen öngyilkossága előtt pár órával írt egyik ügyfelének. Ezt az ügyfelet valami kérdés megbeszélése végett vasárnap reggelre magához kóretette, tehát még akkor esze ágában sem volt az öngyilkosság. — Ügyvédi irodája gondnokául a kamara dr. *Gyémánt* *Jenő*t nevezte ki.

* **17 korona a vakok részére.** A vakokat gyámolító egyesület nem régen perselyeket küldött szét, amelyekben a vakok részére gyűjtöttek könyöradományokat. A nagyváradi állami anyakönyvi hivatalban is van egy ilyen persely kitéve. Tegnapelőtt először bontották fel s 17 koronát találtak benne, amelyet a könyörületes szívű emberek adományoztak szerencsétlen vakok részére.

* **Gyilkosság a Körözsparton.** Véres gyilkosság történt tegnap este 10 órakor a *Kishidnán* s nagyon valószínű, hogy a szerencsétlen áldozat nem éri meg a reggelt s elvérzik egy notórius gazember késétől találva. *Lovass* *Vincze* a *Dianna-fürdő* szolgája az áldozat, kit *Mészáros* *János*, a vidéki városokból kitiltott notórius betörő tolvaj és a fegyház levegőjével ismeretes sipis, tegnap este orvul megtámadott és zsebkesével háromszor halálosan megserelmezett. — *Lovass* családjához igyekezett haza a napi munka után, midőn régi haragosa által orvul megtámadtatott. Az áldozat segélykiáltásaira nagy csődület verődött össze, kik közül még ideje korán sikerült a tettesnek kerekedni. A rendőrség részéről *Papolczy* *Ferencz* rendőrkapitány jelent meg a helyszínen s a súlyosan sérültet a biharmegyei kórházba szállíttatta. Kihallgatni azonban már nem sikerült, mert elvesztette eszméletét. A gyilkos lakásán fogták el s a rendőrségre kísérve tartóztatták.

* **Csak ami magyar!** Pozsony város derekasán kivágta a rezet. A *Kraquelhuberek* fészke olyan közgyűlési határozatot hozott, amely a legözgyökeresebb magyar városnak is becsületére válna. Kimondotta, hogy minden középítkezésnél, városi munkáknál, városi műveknél: vízvezeték és világításnál csak magyar terméket, hazai anyagot használ; csupán magyar honos szakértőket stb. alkalmaz. Kivétel csak oly esetekben alkalmaz, ha külföldi szabadalomról van szó; de ekkor is előleges közgyűlési határozat alapján. Pozsony város pártolás végett Nagyvárad város törvényhatóságának is megküldötte határozatát.

* **Botrányos állapotok a városban.** Bárán ellehet mondani, hogy csak véletlen szerencsének lehet köszönni, hogy Nagyváradon nem dühöng állandóan valami járvány. A legtöbb utcán a folyókák vize, telve szeméttel, ott poshad a nyári forróságban. Itt csak ugy lehetne alaposan segíteni, hogy legalább a folyókákat köveztesse ki a város. Két utcát azonban különösen figyelmébe ajánlunk a polgármesternek: *Kis-Kut*-utcát és *Nagy Sándor*-utcát. Ez utóbbi a város kellő közepén van, az utcán végig húzódó pocsolyában, a *Weiszlovits* kapu előtt egy néhai macska maradványa ékeskedik, a közegészségügy javára. *Kis-Kut*-utcán pedig állandóan türehtelen

állapotok vannak, amilyent még egy oláh faluban sem tűrnének. Mindkét oldalon zöld pocsolya, az ut közepén pedig portenger. Mintha soha nem járna arra városi tisztviselő. Pedig óriási forgalom van ezen az utcán.

* **A soroksári-uti gyilkosság.** Szombaton Budapesten a külső Soroksári-ut 64. számú ház előtt agyonverték ifju *Kovács* *Imre* 19 esztendő majorost. Tizenegyedfél órakor találták meg a véres holttestet a sötét, néptelen külvárosi uton s rögtön mozgósították az egész rendőrségi apparátust az ismeretlen tettesek kinyomozására. A kiküldött rendőrtisztviselő, *Egry* *Péter* *Pál* fogalmazó még az éjszaka ki is nyomozta és letartóztatta a gyilkosokat ügyes titkos rendőrei segítségével.

A tettesek hárman voltak. A gyilkosság tényleges elkövetője *Báder* *József* tököli születű, tizennyolcz éves kocsis, büntársai pedig *Kiss* *József* erzsébetfalvi születű husz éves és *Vitzkó* *István* huszonegy éves kocsisok. Az első nyom a fogalmazót Erzsébetfalvára vezette, a hol felkultatták a *Kiss* apját. Itt és több más helyen sikerült kinyomozni, hogy *Kiss* egy *Strass* nevű fuvaroshoz állott szolgálatba, aki a *Cserey*-ut 3. szám alatt levő házában lakik. *Egry* fogalmazó és *Gondé* detektiv kihajtottak a *Cserey*-utczába, hol megtalálták *Báder* és *Kiss* *Józsefet*. Mind a kettőt nyomban bevitték a főkapitányságra, a hol még az éjszaka folyamán kihallgatta őket. A kihallgatás során megállapították, hogy a gyilkosság bosszúból történt. *Báder* *József* négy héttel ezelőtt összeveszett *Kovács* *Imrével*, egy *Suhajda* *Ilona* nevű tizenhét éves leány miatt, a kivel egy házában laktak a Külső-Soroksári-ut 64. szám alatt. A leány miatt a múlt vasárnap össze is verekedtek és *Kovács* akkor alaposan helybenhagyta *Báder*-t. A vetélytárs emiatt aztán bosszút forralt. Vasárnap délután Erzsébetfalván maga mellé vette *Kiss* *Józsefet* és *Vitzkó* *Istvánt*, bikacsekkel fölfegyverkeztek és fölkeresték *Kovács*-ot. Ez a Soroksári-ut 64. számú ház előtt beszélgetett éppen *Kovács* *József* tizennyolcz éves napszámmal, a mikor a legények odaérték. *Báder* egyenesen a haragosára, *Kovács* *Imrére* rontott és rézgomos bikacsekjével fejbe sújtotta őt. *Kovács* *József* megtámadott barátja segítségére sietett, de *Kiss* *József* utját állotta és bikacsekkel rásújtott. *Kovács* *József* karjával felfogta az ütést, de akkorra már *Kovács* *Imre* haldokolva vergődött a földön és néhány percz mulva meghalt. Az ütés jobb halántékán érte. A gyilkosok aztán elfutottak.

Báder *Józsefet* és *Kiss* *Józsefet* még az éjszaka folyamán bezárták. *Vitzkó* *Istvánt* pedig reggel öt órakor találták meg a detektívek egy korsómban. Letartóztatták persze őt is. A megölt ember holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

* **A saint-pierre-i rab.** Tudvalevő, hogy a *Mont Pelée* egy elpusztította *Saint-Pierre* városát, hogy a lakosságból mindössze egyetlen egy ember maradt életben. Ez az ember egy *Somson* *Silbaris* nevű néger, aki verekedés miatt ült a börtönben a rettenetes katasztrófa idején. *Somson* *Silbaris* egy hírlapíró előtt így beszélt el élményeit:

— Verekedés miatt becsuktak, de én megszöktem börtönömből. Ekkor újból elfogtak s egy hónapi börtönre ítélték. A katasztrófa reggelén hirtelen nagy sikoltozást hallottam. Azt hittem, hogy a börtönben tűz ütött ki. A hűtető sok helyen megrepedt s a hamu csak ugy szakadt. Segítségért kiáltottam, de senki sem figyelt reám. Az ablakrácson keresztül láttam, hogy mint hull a tűzzápor az utcákra. A hamu egyre sűrűbb rétegben vett körül s egyre esett. Már a mellemig ért a hamu. Lábam, hátam, karjaim elégték. Nagyon meleg volt, rettentő meleg. A szemem elé tartottam a kezemet, hogy a szemem ki ne égjen. Aztán elveszítettem az eszméletemet. Rövid ájulás után magamhoz tértem s segítségért kiáltottam. Senki sem felelt. Három nap, há-

rom éjjel kiáltoztam s csak a negyedik napon jött néhány matróz, aki kiszabadított.

Silbarist most Morne-Rougeban ápolják. Egész testét piros foltok fedik, de fájdalmi már nincsenek s a néger jókedvű s sokat szivarozik.

* **Találtatott:** Egy arany jeggyűrű, egy zálogjegy, egy takarékbetét könyv és Kovács Sándor névre szóló több okmány. Igazolt tulajdonosaik átvehetik **Mendelényi Béla** rendőr-fogalmazónál.

x Hatóságilag engedélyezett végeladás üzlet-felosztás végett **Kárpáti Miklós** divatruházában Nagyvárodon. Ezen rendkívül előnyös vételeket figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek. Tessék a hirdetés oldalán a hivatalos hirdetményt elolvasni.

x **Megérkeztek a nyári idényre** a leg-szebb czipő árúk, melyek szép és csinos kiállításuk mellett, az előre haladott idény miatt **25 százalékkal olcsóbbak**, mint voltak. Nagyszerű újdonságok **Chawreox, Box** és sárga cipőkben. Alkalmi vétel esernyőkben és harisnyákban. **Nádor Henrik** és Társa Nagypiacz-tér, Kereskedelmi Csarnok.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét **Deutsch K. I. üveg, lámpa és porcellán** üzletének át-helyezését jelentő, lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

EGYESÜLETEK.

A kárpát-egyesület közgyűlése.

A Magyarországi Kárpát-Egyesület f. hó 3-án tartotta Tátra-füreden számos tag jelenlétében és **Münnich Aurél** elnökölte mellett évi közgyűlést.

Az elnöki, valamint a számvizsgáló bizottság jelentése tudomásul vétetett.

Az 53,742 korona bevétellel és 23,585 korona kiadással előirányzott jövő évi költségvetést a közgyűlés jóváhagyta.

A Magas-Tátra feltárását és hozzáférhetővé tételét célzó munkaprogramot megállapították és elhatározták, hogy a Szilágyi Drzsó emléket a Tarajkán fogják elhelyezni.

A közgyűlés egyhangulag disztagul választotta **Darányi Ignác** földmivelésügyi minisztert **Hohenlohe** herceget és **Csáky Zénó** gróf szepesvármegyei főispánt.

A közgyűlés üdvözlő táviratot küldött **Frigyes** főhercegnek, az egyesület védnökének, **Csáky Albin** gróf örökös elnöknek, **Darányi Ignác** és **Wlassics Gyula** minisztereknek és **Hohenlohe** hercegnek.

A közgyűlés végül **Szivák Imréné** memorandumát a területeknek idegenek által való megvásárlása ellen kiadta véleményezés végett a központi választmányának.

Igazságszolgáltatás.

Utolsó szó Krivány ügyében.

(Az ítélet kihirdetés.)

A fölött a nagy tékozló bűnös fölött, a ki gavallérosan pocskolta el Aradmegye árváinak fulereiből épült szazezreket, bezárult a börtön ajtó.

Szombat d. u. 6 órakor hirdették ki Krivány előtt a Kuria ítéletét.

Az aradi fogház 41. számú cellájában, ahol a sikkasztó betegen fekszik, megjelent Szőlősi Jenő dr. törvényszéki albiró, Kovács József jegyző és Szokolczay Lajos kir. alügyész.

Krivány mozdulatlanul hanyat feküdve, fogadta őket s cinikus egykedvűséggel hallgatta végig a sorsát intéző ítéletet.

Egyetlen szó megjegyzés nélkül emelkedett föl ágyán, mikor elhangzott az utolsó szó is:

— Megértette-e az ítéletet?

— Meg értettem, sutlogta alig hallható hangon, majd megkérdezte, mennyit számítottak be a vizsgálati fogságból.

— 3 évet és 4 hónapot, válaszolt a kir. ügyész.

Krivány sápadt kifejezéstelen arcza mozdulatlan maradt, fénytelen szemai egy helyre meredtek s az egész ember a tényekkel számolni látszott s úgy tetszett, még mindig van reménye, bizalma következő nyomorult életében.

A létra titka.

Türhetetlen hőség jellemezte augusztus 2-ik napját. Gyermekek, ifjú, öreg a Körözs hullámaiban keresett menedéket s még a késő esteli órákban is szinte hemzsegett a folyó a lubiczkoló alakoktól.

Városunk két közismert notóriusa is megpróbálkozott az uszás mesterségével, azonban a víz minden pillanatban, daczára erős rug-kapálásaiknak partra vetette őket. Jobbnak látták végre a parton maradni s letörülni a nehéz izzadság csepket és elpanaszolni a hullámokkal való nehéz küzdelmet, mely hasonló lehet azon érzéshez, melyet a rendőri bünyői fogalmazó szuró tekintete előtt volt alkalmok több ízben átérezni.

Amint így beszélgetve a számtalan megpróbáltatásról a Zion templom háta mögé érkeztek, egy létrát fedeztek fel, melyet bizonyára a fürödni vágyók támasztottak oda.

— Te Jani! Másszunk fel!

— Helyes! — volt rá a rövid felelet.

Serényen kusztak fel mindketten s pár pillanat múlva egy meglehetősen dohos levegőjű pinczében lették magukat, ahol azonban a libazsir páratlanul distingvált illata kezdte esiklandozni kalandoraink szerveit.

— Micsoda fogás! Kiáltott, illetve sutlogott Berti, az elváthatatlan czimbora.

Jani is oda botorkált a sötétben s miután megízlelte a hatalmas bődön tartalmát, nagyot csettentve nyelvével csapott kollégája izmos vállára.

— No pajti ez kitűnő lesz piritórsra kenve!

— Meghiszem azt!

— Lesz is holnap meglepetésben részök a zilált vallási viszonyok között elő familiának.

— De most már dologra!

S közös erővel megragadva a bődönt szerencsésen leszállították a létrán.

Felbuzdulva azonban e sikerült munkán, tekintettek még egy pár pinczébe, felnyalálolva minden értékes enni való himmi-hummit.

Merészségük végre nem ismert határt s padlásra is felnéztek. Itt már valamivel jobb és nem koser gyomorba szánt harapni valót találtak.

Felfüggesztve, gonddal megtisztítva egy piros-pozsgás képű sonkát pillantottak meg, mely kalandorainkra minden napkeleti voltak daczára, erős étvágygerjesztő ingerrel hatott.

Ezt is elszállították szerencsésen s minden köszönés és háladíj lerovása nélkül tüntek el az éji homályban, rálépve a távozás terére.

*

Másnap azonban már jelentkeztek a kárvallott gazdák a rendőrségen. Nevezetesen dr. **Weiszberger Lipót**, **Kohn Dávid**, **Gulyás Zsigmond** és erősen megmagyarázták a bünyői fogalmazónak a borzasztó ázsiai állapotokra valló esetet. Hivatkoztak erősen a hallatlan rendtelenségre és közbiztonsági állapotokra, hogy a pinczében még az élelmi szerek sincsenek biztonságban.

Mozgósítva is lettek a bünyői rendőrök s szerte e városban keresik a hős árnyékban pihenő libazsiros piritórt és sonkát élvező Janit és Bertit.

MULATSÁG.

Népünnepély a Rhédey-kertben.

Már említettük lapunkban, hogy vasárnap augusztus 10-én a Rhédey-kert felügyelősége és az iparos ifjak önképző egylete nagyszabásu népünnepélyt rendez. Lesz felvonulás számárháton, humoros előadások, béka koncert, szépségverseny és még sok efféle

bohóság. Az ünnepélyt táncz fejezi be. Belépti díjak az ünnepélyre felöltötteknek 40 fillér, katonáknak és gyermekeknek 20 fillér, a tánczestélyre személyenként 1 korona. A zenét a 37-ik gyalogezred zenekara és Dula Miklós zenekara szolgáltatják.

S P O R T.

Lövészet. A polgári lövöldében tartott lövészeteken július 27-én, augusztus hó 4-én 960 lövés közül kört talált 574, összesen 3396 körrel, 124 taraczk és 39 mély lövéssel.

Szeget lőtt Heim Károly.

Tizenkettős kört lőttek: Mezey Mihály 4, Vomácska József 4, Heim Károly 2, Török László, Kálmán Sándor, Bögler Gyula és Csanda Andor egyet-egyet.

Tizenegyes kört lőttek: Török László 8, Mezey Mihály 7, Vomácska József 5, Bögler Gyula, Kálmán Sándor, és Székely Sándor kettő-kettől.

Díjakat nyertek mély lövésekre: Arany díjat Heim Károly, ezüst díjat Vomácska József és Mezey Mihály.

Körlövészekre: Arany díjat Török László, ezüst díjat Mezey Mihály és Vomácska József nyertek.

TAVIRATOK.

A Vatikán és Oroszország.

Budapest, aug. 4. (Saj. tud. táv.) A Vatikán értesítést kapott az orosz kormánytól, hogy a szentszék orosz követ-ségét, melyet teljesen fölöslegesnek tart, — **megszünteti.** A Vatikánban ez az intézkedés nagy konsternációt szült; pápa O Szentsege azonban reméli, hogy a czárt olaszországi látogatása alkalmával ráveheti ez intézkedés megváltoztatására.

Uj száz képviselő.

Budapest, augusztus 4. Nagy-Szebenből táviratozzák: A keresztényszigeti választókerületben ma volt a képviselőválasztás. Az elhunyt Schwicker Henrik helyébe egyhangulag **Dreszkovits dr. ügyvédet** választották meg. **Dreszkovits** a képviselőházban a pártönkivül szászokhoz fog csatlakozni. (M. T. I.)

A francia kongregáció.

Páris, augusztus 3. Párisból írják: A vidékről érkezett táviratok a kongregacionista iskoláknak Isère, Loire, Tarn, Ardeche és Vaucluse-megyékben történt bezárást jelentik. Több községben a tömeg tüntetett a kormánybiztos ellen. Viennében (Isère-megye), mint egy későbbi távirat jelenti, az eljáró kormánybiztosnak, tekintettel a körülbelül négyszáz főnyi tömeg ellenséges magatartására, a mely közáporral fogadta a csendőröket, vissza kellett vonulnia a nélkül, hogy dolgát elvégezte volna. Mort Bonnet községben Miribel tábornok unokaöccse kétszer is letépte az iskolán alkalmazott pecséteket, a miért a csendőrség letartóztatta.

Marseille, augusztus 3. Pelletan tengerészetiügyi miniszter egy banketen beszédet mondott, a melyben kifejtette, hogy a reakció ellen irányuló politika az egyetlen helyes, a melyet a minisztériumnak követnie kell. Ez az a poli-

tika, a melyet a választások alkalmával bejelentettek és tartalmazza mindazon reformokat, a melyeket a radikális párt megígért. A miniszter a klerikalizmus kéréseivel ellenségeinek vallja magát a nélkül, hogy a maga számára a hazafiság monopóliumát kívánja. A miniszter beszéde során összehasonlította az első köztársaságot, a mely Hoche tábornok vezetése alatt meg tudta tartani Franciaországot Elzász-Lotharingia birtokában, a császársággal, a mely 80 évvel később nyitva hagyta a határt az ellenség előtt és előidézte Franciaország területi kisebbedését.

Páris, aug. 4. A Gaulois intervjut közöl Coppeével és Lerolle képviselővel az egyesületi törvénnyel szemben kifejtendő ellenállás szervezése tárgyában. Coppée az adófizetés megtagadását, az összes kereskedők bojkottálását, a kik a kormány hívei és az összes betéteknek a takarékpénztárakból való visszavonását ajánlja. Kerolle általánosságban osztja Coppée nézetében, a de bojkottálást lehetetlennek tartja.

Páris, aug. 4. Tegnap este a katolikus egyetemi ház udvarában tiltakozó gyűlés volt, a melyen vagy 2000 ember vett részt. A gyűlés után ismételt összejutások voltak az ellentüntetőkkel, miközben három ember könnyen megsebesült. Egy letartóztatás történt. (Magy. Táv. Ir.)

A macedón kongresszus.

Szófia, augusztus 4. Az »Autonomie«, a macedón bizottság közlönye megzafolja azt a hírt, mintha a kormány az augusztus 10-én megtartandó kongresszust betiltotta volna. A kongresszus viharosnak ígérkezik és valószínű, hogy Sarafov Borist fogják elnökké választani Mihajlovics mostani elnök helyébe, a kinek mérsékelt irányával nincsenek megegyezve. A kongresszus Macedóniára vonatkozólag követeléseket követeli:

1. Macedonia autonom tartomány legyen Saloniki székhellyel.
2. Egy kormányzó neveztessek ki legalább 5 évre.
3. A személyes szabadság, a tulajdon védelme és a saját szabadsága biztosítását.
4. A hivatalnokok abból a nemzetiségből választandók, amely az illető kerületben többségben van.
5. A török hivatalos nyelven kívül a többségben lévő nemzetiség nyelve is használtassék a közigazgatásban.

Óriási jégeső,

Budapest, augusztus 4. Nagyszőlősről jelentik: Vasárnap délután félórától tartó galambtojás nagyságu paradicsom alakzatu jég esett, amely óriási károkat tett a tengeri termésben, szőlőkben és gyümölcsfákban. A városban egyetlen ép ablak sincs. Az üvegkereskedők nem is képesek a szükségletet fedezni. A pusztítás, amelyet a jégverés okozott, szinte leirihatalan. Négy embert a mezőn a jég agyonvert. A buzakazlakat a szélvihar szétverte s a rendkívül jégverés a baromállományban is igen jelentékeny károkat okozott. Az utcákon járvesszékelye szaladáltak a károsult emberek, akiknek csaknem egész termése tönkrement. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Irta: Slenklewicz Henrik. 56.
 — Igen? Hát hozzátok pártolunk, de csak júniusban, júniusig még a köztársaság zsoldjában állunk.
 Krsecsovski szitkozódni kezdett.
 — Talán tréfálsz csak?
 — Nem. Amióta hogy zsoldért szolgálunk nekünk is van katonabecsületünk. Mi nem leszünk árulók.
 — Hát mit akartok?
 — Hagyjatok békében elvonulnunk.
 — Hogyisne! Az utolsó emberig levágatlak!
 — Drágán fogsz fizetni érte. Mi is csak levágunk majd néhányat közületek!
 — Egy sem menekül meg a csapatoktól!
 — De a ti seregeteknek a fele is itthagyjaa a fogát!

Mindketten jól jósoltak. Krsecsovski sejtette ezt és habozott is, hogy megkezdje-e a vérontást? — Adok még gondolkozási időt, mondotta. Ha naplementig nem pártolsz hozzánk: lövötek!

Krsecsovski Chmielnickijel tanácskozott, a kozákok csónakjai pedig egyre szorosabb gyűrűt vontak a németek köré, akik rettenetesen nyugalmmal, fagyos egykedvűséggel néztek az elkerülhetetlen halál elébe. Ez a hősiesség a kozákokat rettenetesen bosszantotta, s egyre dühösebben fenyegették ökleikkel a német vitézeket, akik megvető hallgatással feleltek a reájok szórt gyalázó szavakra. Végre alkonyodni kezdett, alábukóban volt a nap, az aranyos és a piros sugarak egymásután kihunytak. Azután egészen besötétedett, s trombitaharsogás hallatszott, majd a Krsecsovski szava.

— Időtök lejárt. Határozatok már?
 — Igen, felelte Werner és megcsóválta feje fölött a kardját; s e jelre ezer puská dördült meg. A golyók jól találtak, csapatostul hullott a vízbe a sok halott és sebesült. A kozákok puskái feleltek és a parton bumbólni kezdtek az ágyuk. Kartácscsal lötték a németek csapatát, amelyre sűrű zápor gyanánt hullott a tatárok ezernyi nyila. Füstfelhők feküdtek a küzdők fölött, s lassanként lankadni kezdett a harc, mert egyre kevesbedett a drék németek száma. Chmielnickij, Krsecsovski, Tuhaj bég s a főbb tisztek a partról nézték a rettenetes mészárlást, s a vezér kéjjel szivta be a löporfűstöt, s gyönyörűséggel hallgatta az áldozatok hörgését. De a többiek szive is mámoros volt az örömtől, mert a biztató kezdet jövendő diadalokat ígért. A harc most már egészen elcsöndesült, a kozákok diadalordítása azonban egyre erősbödött. Csak a bég dühnyögött elégedetlenül.
 (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktábla

Budapest, aug. 4.	
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvadás	—
Közzétartás	503.50
Magyar jelvény	472.—
Salgótarján	—
Wagon-kötszék	—

Határárak

Budapest, aug. 4.	
Buza októberre	8.01
Buza áprilásra	8.93
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.63
Zab ápr.	6
Káposzta, repce, aug.	96

Hivatalos árfolyások

a Budapesti értéktábla 1902. aug. 4-én.

Magyar aranyjárdék 4%	121.—
Magyar koronajárdék	95.85
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4%	119.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1878-ban	119.—
Magyar földművelésügyi kötvény 4%	97.90
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlávontföldtervezési kötvény	97.50
Magyar nyaralás-sorsjegy-kötvény	205.—
Fizetés-határozás szegedi sorsjegyek köztartásán	162.—

Osztrák járadék papirban	101.50
Osztrák járadék papirban	101.50
Osztrák járadék aranyban	121.50
Osztrák korona járadék	39.50
Osztrák államsorsjegyek	152.50
Osztrák magyar bank részvény	16.—
Magyar hitelbankrészvény	728.—
Osztrák hitelintézet részvény	703.—
Párisi visita	95.20
20 frnkos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	116.97
Londoni visita	239.65
20 márkás arany	23.40

A szerkesztését felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

720—1902. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbírósnak 1902. évi VI. 114 1/2 sz. végzésével Dr. Géher Lambert ügyvéd által képviselt Első magyar szöv. és kötő gyár r. t. felperes részére **Hevesi Sándor utóda** alperes ellen 496 kor. 24 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesről lefoglalt és 3960 kor. becsült ingóságokra a nagyvárad-városi kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagyvárad, Zöldfa-utca 8. számú házban leendő megtartására határidőül **1902. évi augusztus hó 11. napjának délután 2 órája** tüzetik ki, mikor a bírósággal lefoglalt arucikkék s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1902. évi július hó 16. napján.

Csathó Jenő,
 kir. bír. végrehajtó.

264

Eladó ház.

Nagy-Körös-utca 48—564. sz. a. bérház nagy telekkel örök áron eladó.

Értekezhetni Nagy-Teleky-utca 441—44. sz. alatt. 259.

Kiadó magtárak.

A Nagyvárad Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehetők.

Ertekezhetni a **Nagyvárad Takarékpénztárnál.**

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1901. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Felix-fürdő.

		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad	indul	730	950	—	—	450	—	858
Vásártér	>	722	931	*114	237	420	638	854
V.-Velence	>	740	1000	1135	256	500	656	915
Rontó †	>	754	1014	1150	309	514	709	929
Püspök-fürdő	>	805	1025	1155	314	519	714	915
Felix-fürdő	érk.	817	1037	1209	328	536	728	933

Felix-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.

		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Felix-fürdő	indul	820	1042	*1215	330	539	732	953
Püspök-fürdő	>	838	1100	1227	342	556	745	—
Rontó †	>	842	1104	1232	346	600	745	1000
V.-Velence	>	856	1116	1246	359	614	803	1013
Vásártér	érk.	912	1117	102	415	630	819	1030
Nagyvárad	>	905	1127	—	—	623	—	1025

A *-gal jelölt csak vasár- és ünneppnap közlekedik

Deutsch K. I. Nagyvárad.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy az eddigi helyiség szűk volta miatt

üveg-, lámpa- és porcellán-üzletemet

f. é. augusztus 1-től

az e célra átalakított és újonnan berendezett

Zöldfa-utca 24. sz. a. házamba helyeztem át.

Fő törekvésem ez üzlet áthelyezésénél az volt, hogy raktáromat és helyiségeimet jelentékenyebben megnagyobbitva minden keresletet a leggyorsabban és legmegfelelőbben kielégíthessek.

Uj üzlethelyiségem szíves megtekintését és annak pártfogását kérem

teljes tisztelettel

Deutsch K. I.

260.

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst ajándéktárgyak, ezüst evőeszközök és minden e szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindenmű alakitásokat és javítást elvállal.
Telephon 409. szám. 150

Miért haragszol?
barátom.

Talán nem jár jól az órád. Oh hagyd el; ezeknek az óráknak már többé van a javítása mint az egész értéke.

Na ha csak az a baj, ajándok neked egy jó órát, mely az én órámat is pontosan kijavította, s minden órát kivétel nélkül egy évi jótállás mellett

Csak 90 krajczárért,

óraüvegeket csak 10 krért ad, ugyszintén a legjobb órákat és ékszereket jutányos árban raktáron tart.

Kepes Márton,

226.

műrás Nagyváradon színház oldala mellett.

Hatóságilag engedélyezett

Nagy Végeladás

üzlet feloszlatás végett

Kárpáti Miklós divatáruházában
Nagyváradon, Zöldfa-utca.

Teljes végeladásra kerül az egész raktár.

Ruha kelmék, Ruhaselymek, Kartonok, Selyembatisztok, Himzett batisztok, Vászna, Asztalneműek, Kanavászok, Ágyhuzatok, Fügönyök, Ágyterítők, Szőnyegek, Napernyők, Esőernyők, Női és Uri kész fehérneműek, az összes rövidáru cikkek és még

Több ezer finom divatos cikkek.